

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

I/12/002
LLO-4114-02-01/2012

Łódź, dnia 23 kwietnia 2012 r.

Pan
Robert JARZĘBAK
Wójt
Gminy Dobroń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Szanowny Panie Wójcie,

Na podstawie art. 2. ust. 2. ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała w Urzędzie Gminy w Dobroniu² realizację zadań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dobroń, w latach 2010-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym przez Pana Wójta 23 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do przepisu art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań będących przedmiotem kontroli.

Pozytywną ocenę uzasadnia stan realizacji zadań nałożonych na Gminę przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach³, w tym m.in.:

- unormowanie w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu wszystkich zadań gminy z zakresu utrzymania czystości i porządku określonych w art. 3. ust. 2. ustawy, a także przypisanie tych zadań poszczególnym pracownikom Urzędu,
- uchwalenie przez Radę Gminy „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy”, uwzględniającego zasady wymagane przepisem art. 4. ust. 2. i 3. ustawy,
- zapewnienie funkcjonowania gminnej oczyszczalni ścieków, wraz ze stacją zlewną, oraz rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy, z 16,5 tys. mb w roku 2009 do 17,5 tys. mb w roku 2011, przy

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² zwanym dalej „Urzędem”

³ Dz. U. z roku 2005, Nr 236., poz. 2008. ze zm., zwaną dalej „ustawą”

zwiększeniu liczby przyłączy, odpowiednio z 472 do 508 sztuk, a także uzyskanie dokumentacji technicznej pozwalającej na rozbudowę sieci o dalsze 7,2 tys. mb.,

- zapewnienie selektywnej zbiórki odpadów na terenie 16 sołectw (na ogólną liczbę 18), w szczególności poprzez zbieranie i pozbywanie się zanieczyszczeń i odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu urządzeniach (30 - pojemnikach na odpady szklane i 19 - na odpady z tworzyw sztucznych), ustawionych na ulicach i drogach gminnych,
- udostępnienie mieszkańcom na stronie internetowej Gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty (na tablicach ogłoszeń w sołectwach i w Urzędzie) informacji o podmiocie, o którym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r.⁴, uprawnionym do zbierania na terenie Gminy zużytego sprzęt elektrycznego i elektronicznego. Wykorzystując zorganizowaną przez Urząd w latach 2010-2011 zbiórkę zużytego sprzętu, wywieziono na koszt Gminy ogółem 115 Mg odpadów elektrycznych i elektronicznych pochodzących z gospodarstw domowych,
- wywiezienie na koszt Gminy w badanym okresie przez uprawniony podmiot, zgromadzonych przez mieszkańców 81,5 Mg odpadów wielkogabarytowych i opon oraz 2,8 Mg odpadów niebezpiecznych, w tym baterii, akumulatorów i odpadów zawierających freon,
- wydanie przez Pana Wójta stosownych zezwoleń trzem przedsiębiorcom prowadzącym na terenie Gminy działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych oraz siedmiu przedsiębiorcom prowadzącym działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, z zachowaniem określonych przepisami art. 4 ustawy warunków udzielania zezwoleń na świadczenie takich usług. Zezwolenia te wydano na okres określony przepisem art. 9. ust. 1b. ustawy, a w treści decyzji zawarto wszystkie elementy wymagane przepisami art. 9 ust. 1., 1a. i 1aa ustawy,
- prowadzenie, zgodnie z przepisem art. 3 ust. 3 ustawy, ewidencji zbiorników bezodpływowych, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Negatywnie natomiast NIK ocenia:

- brak w ewidencji prowadzonej w Urzędzie, informacji o sposobie gromadzenia nieczystości ciekłych w przypadku 494 nieruchomości z terenu Gminy,
- brak uchwał Rady Gminy w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami (art. 7 ust. 3. ustawy) oraz w sprawie wyłapywania z terenu Gminy bezdomnych zwierząt, w myśl przepisów art.11 ust.3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt⁵,
- zawarcie przez Pana Wójta w latach 2010; 2011 i 2012 z firmą „Hotel dla zwierząt” z siedzibą w Łodzi reprezentowaną przez Longina Siemińskiego, umów na odpłatne wyłapywanie zwierząt bezdomnych z terenu Gminy oraz sprawowanie opieki nad tymi zwierzętami. Podmiot ten nie uzyskał bowiem od Wójta

⁴ o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180., poz. 1495., ze zm.)

⁵ Dz. U. z 2003 r., Nr 106, poz. 1002 ze zm.

Gminy Dobroń zezwolenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy, w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami.

W okresie objętym kontrolą, w wyniku realizacji ww. umów, Gmina wydatkowała ogółem kwotę 116.899 zł.

- brak właściwego nadzoru Wójta, przypisanego art. 5 ust. 6 ustawy, nad wywiązywaniem się przez mieszkańców Gminy z obowiązków nałożonych na nich przepisami rozdziału 3. ustawy.

Dopiero w czasie i w związku z kontrolą NIK, pracownik Urzędu przeprowadził na polecenie Wójta kontrolę wywiązywania się przez właścicieli/użytkowników nieruchomości położonych na terenie Gminy z obowiązków nałożonych na nich przepisami rozdziału 3 ustawy, tj. pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi, okazania umów na korzystanie z usług w tym zakresie wykonywanych przez podmioty uprawnione (zgodnie z przepisem art. 7 ustawy) oraz okazania dowodów dokonanych opłat za usługi.

Zawiadomienia o przystąpieniu do tej kontroli zamieszczono w czasopiśmie gminnym, a także umieszczono na tablicach ogłoszeń Urzędu oraz sołectw.

Do omawianych kontroli wytypowano 121 nieruchomości zamieszkałych na stałe i 52 nieruchomości letniskowe (rekreacyjne) - których właścicieli wezwano do przedłożenia stosownych dokumentów Wójtowi Gminy sprawującemu, w myśl przepisu art. 5 ust. 6 ustawy, nadzór nad realizacją obowiązków przez właścicieli nieruchomości.

Spośród powyższych nieruchomości - 25 podłączonych było do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej, 4 do przydomowych oczyszczalni ścieków, 90 do bezodpływowych zbiorników nieczystości ciekłych, a 2 nie były wyposażone w żadne zbiorniki gromadzące nieczystości.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż żaden z właścicieli nieruchomości wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków nie był w stanie udokumentować zawarcia umów z uprawnionym przedsiębiorcą na odbiór tych nieczystości.

Ponadto spośród 90 właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe, 52 osoby nie udokumentowały zawarcia stosownych umów i nie przedstawiły dowodów dokonania opłat za usługę odbioru nieczystości.

Z kolei 16 właścicieli nieruchomości wskazało jako wykonujących usługę odbioru nieczystości ciekłych dwóch nieuprawnionych przedsiębiorców i dwie osoby fizyczne (tj. podmioty nieposiadające zezwoleń Wójta, wydanych na podstawie przepisu art. 7 ustawy).

Realizację obowiązku usuwania odpadów komunalnych, zgodnie z przepisami ustawy oraz obowiązującego na terenie Gminy regulaminu czystości i porządku, udokumentowało 102 ze 121 właścicieli nieruchomości objętych kontrolą, a selektywną zbiórkę odpadów komunalnych udokumentowało 69 spośród nich.

Z 39 właścicieli nieruchomości letniskowych, którzy odpowiedzieli na wezwanie Wójta do przedłożenia stosownych dokumentów potwierdzających wywiązywanie się z obowiązków w zakresie utrzymania czystości i porządku, tylko 1 osoba udokumentowała zawarcie umowy i przedłożyła dokumenty potwierdzające dokonanie

opłat, 7 osób oświadczyło, że nieruchomości nie są wykorzystywane nawet okresowo, a pozostałe 32 nieruchomości nie były wyposażone w zbiorniki bezodpływowe.

Uwagi kontroli budzi zawarcie przez Wójta w dniu 16 października 2009 r. umowy na okres dziesięciu lat, z firmą Uprawa Pieczarek Sebastian Markiewicz z siedzibą w Dobroniu, której przedmiotem było dostarczanie tygodniowo do punktu zlewnego znajdującego się na terenie gminnej oczyszczalni ścieków, 20 m³ nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych mieszczących się na terenie tej firmy. Umowę zawarto bowiem z podmiotem nieposiadającym zezwolenia wydanego na podstawie przepisu art. 7. ust. 1. pkt 2 ustawy.

Wyjaśniając powyższe, Pan Wójt stwierdził m.in., że „dostawca dostarcza ścieki własnym specjalistycznym transportem, w ramach prowadzonej przez siebie działalności - prowadzenie gospodarstwa rolnego, a więc nie świadczy usług, co w tych okolicznościach traktujemy, że nie jest wymagane ze strony dostawcy ścieków posiadanie zezwolenia na ich transport.”, oraz że „z uwagi na podzielone stanowiska w przedmiocie, czy właściciel nieruchomości zgodnie z prawem może własnym przystosowanym transportem dostarczać do punktu zlewnego własne ścieki, nie świadcząc usług w tym zakresie, zawiesiliśmy wykonywanie zawartej umowy do czasu wyjaśnienia zagadnienia”.

Kontrola stwierdziła ponadto, że Rada Gminy nie podjęła (w myśl przepisu art. 6 ust. 2 ustawy) uchwały, która określiłaby górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, a także odbioru odpadów komunalnych.

Zdaniem NIK, niewykonanie tego obowiązku, nie może uzasadniać argument przywołany przez Pana Wójta w złożonym wyjaśnieniu, że ceny usług uregulował rynek.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. podjęcie działań kontrolnych wobec właścicieli nieruchomości, którzy w toku kontroli NIK nie poddali się nadzorowi Wójta w zakresie przestrzegania obowiązków określonych przepisem art. 5 ust. 1 - 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (nie odebrali pism Wójta Gminy oraz osób, które nie zgłosiły się do Urzędu z wymaganymi dokumentami),
2. kontynuowanie powyższych czynności nadzorczych wobec pozostałych właścicieli/użytkowników nieruchomości,
3. zapewnienie skutecznego nadzoru nad realizacją obowiązków przez właścicieli nieruchomości w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy, w tym wyeliminowanie przypadków wykonywania usług opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz transportu nieczystości, przez podmioty nieposiadające stosownych zezwoleń Wójta Gminy Dobroń,
4. wprowadzenie pod obrady Rady Gminy projektu uchwały w sprawie wymagań dla przedsiębiorców ubiegających się o uzyskanie zezwolenia na działalność w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla zwierząt oraz grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych,

5. zawieranie umów na ochronę przed bezdomnymi zwierzętami wyłącznie z przedsiębiorcami, którzy uzyskali decyzje Wójta, zezwalające na prowadzenie takiej działalności na terenie Gminy Dobroń.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62. ust. 1. ustawy o NIK oczekuje od Pana Wójta terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych celem realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62. ust. 2. ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem
DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi,
Janusz Maj
Janusz Maj

